

Remissvar avseende ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn A2016/01333/I

Kommentarer till kapitel 2

Tanken att ett barn skall ha sitt boende i anvisningskommunen är mycket god. Detta är naturligtvis en önskan även från vår kommun och vi strävar alltid efter att finna lösningar i vår egen kommun först. Denna drivkraft kommer inte att förändras utifrån ny lag. Vi vill att de ensamkommande barnen blir kvar i vår kommun och får ett bra liv här.

I realiteten har detta inte fungerat och kommer inte inom det närmsta att fungera för vår kommun. Töreboda kommun har 9 300 invånare, förutsättningarna att finna lämpliga familjehem i vår kommun är begränsade, anpassade lokaler för att starta ett HVB hem finns inte idag. Vi har under lång tid sökt lämpliga lokaler för att starta HVB hem i Töreboda kommun utan resultat. Detta har medfört att vi har varit tvungna att titta på alternativ och då har vi tagit hjälp av Gryning vård som idag tillhandahåller vård i HVB för våra ungdomar via entreprenad. Boendena är lokaliserade i Mariestads kommun, samverkan finns med Mariestads kommun där vi delar på platserna i Gryning vårds boende. Töreboda kommun har 20 platser och Mariestads kommun har 20 platser.

Våra placerade ungdomar på HVB i Mariestad har sin skolgång i Töreboda vilket medför att de inte belastar Mariestads kommuns skolor. Dock går schablonersättningen till Mariestads kommun när det gäller PUT barn vilket är en förlust för Töreboda kommun men drabbar ju inte Mariestads kommun negativt.

När ungdomarna varit redo för utflytt har vi alltid tagit "hem" dem till Töreboda kommun via utslussningslägenheter. Vi håller nu också på att skapa ett stödboende med 7 platser.

Vår kommun har inte *valt* att placera i andra kommuner utan har varit tvungna för att barnen skall få den vård de har rätt till och för att klara vårt uppdrag. Vi anser inte att dessa kommuner som oftast ligger i vår närhet har fått bära ett oproportionerligt stort ansvar för våra ungdomar. Detta har vi själva gjort. Vi har inte överfört ett enda ärende till någon annan kommun utan tagit fullt ansvar för alla våra placerade barn. På sidan 14 anges följande *"placering i annan kommun innebär även merkostnader för anvisningskommunen eftersom det inte sällan blir mer krävande att ge stöd och hjälp som ett ensamkommande barn behöver som är placerat på längre geografiskt avstånd"*

Det geografiska avståndet har enligt vår bedömning inte påverkat vården negativt för barnen detta då de placerats i närliggande kommuner. Barnen etablerar sig där

de bor och socialsekreterarna besöker dem där. Vi skulle istället haft omfattande merkostnader om vi inte hade kunnat placera i andra kommuner.

Vi har stort behov av att fortsatt kunna placera i andra kommuner. En stor kommun har flera möjligheter då det finns ett utbud även av privata aktörer. En liten kommun som Töreboda har inga möjligheter att inom kommunen klara ett så stort antal ensamkommande barn som anvisats till oss de senaste åren

Det är även svårt att starta upp ett HVB hem i kommunen då vi helt saknar lämpliga lokaler. Även om lämplig lokal skulle dyka upp har vi svårt att ha igång detta boende innan 1 januari 2017. Vi klarar inte heller ekonomiskt att öppna ett helt nytt boende utan att ha ensamkommande att placera där direkt, detta då nya lagförslaget kring ändrad ersättning inte ersätter kommunen för tomplatser. De barn som redan är placerade i andra kommuner kan vi inte tvinga att flytta till ett nytt boende i Töreboda.

Resonemanget som förs i förslaget tror vi hade fungerat om vi hade haft barn i nivå med vårt första avtal med Migrationsverket, 4 asylsökande barn och 1 barn med permanent uppehållstillstånd. I dag har vi avtal om 30 asylsökande och 10 PUT. Under 2015 tog Töreboda kommun emot ca 90 ensamkommande barn. Vi skulle inte klarat att placera dem alla i vår kommun och vi hade aldrig klarat vårt uppdrag om den nu föreslagna lagändringen hade trätt i kraft.

På sidan 14 står *"en begränsning skulle stimulera kommunerna att förbättra beredskap och kapacitet för mottagandet av ensamkommande barn och skapa bättre planeringsförutsättningar"*.

Vi tycker att det blir precis tvärtom, vi har byggt upp ett mottagningssystem som fungerar, vi har en god kapacitet att ta emot ungdomar både i HVB och familjehem utan att belasta boendekommunen. Om denna lagändring träder i kraft förlorar vi mycket av det vi byggt upp och samtidigt har vi till den 1 januari 2017 inget annat att tillgå. Att en lagändring skulle stimulera oss är tveksamt då vi gärna hade byggt upp HVB i kommunen om möjlighet fanns

Idag har vi 24 barn placerade på HVB hem i andra kommuner samt 7 barn placerade i familjehem i andra kommuner. Familjehemmen är dessutom rekryterad utifrån sin förmåga att ta hand om ensamkommande barn inte utifrån vart de bor. Alla våra familjehem är våra egna, utredda, godkända och utbildade av Töreboda kommun. Vi har investerat stora resurser till dessa familjehem som vi nu kommer att få "släppa" eftersom vi inte får placera ensamkommande i dessa hem utan mycket särskilda skäl.

Att behöva ingå särskilda överenskommelser med olika kommuner varje gång vi placerar i annan kommun anser vi vara tidskrävande och onödigt. Alla placeringar kring ensamkommande sker akut eftersom de anvisas till oss med mycket kort varsel. Vi ser att det skulle bli svårt få till överenskommelser innan placering med så kort varsel.

Socialtjänsten i Töreboda anser att det krav vi har enligt SoL att underrätta placeringskommunen är fullt tillräckligt. Eftersom vi fortsatt har ansvar för de barn vi placerar i andra kommuner blir detta förfarande helt onödigt. Att sedan också lägga på att Länsstyrelsen skall lämna sitt godkännande om det inte finns en överenskommelse mellan kommunerna i de fall barn har särskilda vårdbehov försvårar ytterligare.

TÖREBODA KOMMUN

Sandra Säljö Socialchef 0506-181 64

Ann-Britt Carlqvist Socialsekreterare

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2016-07-12

Ett exempel från en inte så ovanlig situation: Ett barn anvisas en onsdag till Töreboda kommun för vård/boende, samma vecka på fredag ansvarar vi för att barnet har ett boende tillgodosett. Barnet placeras i ett familjehem i vår kommun (om det finns) på fredagen samma vecka. Vi har då begränsad kunskap om barnet. Redan efter 7 dagar uppger familjehemmet att de inte kan ha kvar ungdomen utifrån ungdomens beteende, uppsägningstiden är 7 dagar.

Om vi då inte har något nytt boende i kommunen tvingas vi nu leta nytt boende utanför kommunen. Ungdomen kan inte bo på gatan. Vi måste nu enligt lagförslaget innan placering får ske ta kontakt med socialtjänsten i denna kommun och upprätta en särskild överenskommelse. Erfarenheten säger oss att det kan ta tid innan vi når fram till en person med beslutanderätt i kommunen. När vi väl får kontakt finns två alternativ, antingen ingår vi då en överenskommelse eller får avslag på denna förfrågan. Om den tillfrågade kommunen säger nej till överenskommelse så skall vi enligt nya lagförslaget få detta prövat av Länsstyrelsen (hur lång tid kan detta ta?)

Vår fundering är var gör vi av ungdomen under tiden allt provas?

Vår bedömning är att vi inte hade klarat vårt uppdrag utan att kunna placera i andra kommuner och vi kommer framöver om lagändringen träder i kraft ha svårigheter att fortsatt klara detta uppdrag med god kvalitet. IVO har dessutom fastslagit att barn inte skall behöva flytta från ett boende mot sin vilja, ungdomarna och god man skall samtycka till en placering.

Sammantaget tycker vi att detta är ett mycket dåligt förslag samtidigt som vi förstår tanken att barnen borde bo i sin anvisningskommun.

Att hela 34 % av alla placerade barn var placerade i andra kommuner än anvisningskommunen visar kanske också på svårigheter att klara all vård för ensamkommande inom kommunen och genom att införa föreslagen lagändring kommer ni att försvåra avsevärt för kommunerna att klara sitt uppdrag.

Bestämmelsen påverkar kommunernas möjlighet att fritt bestämma hur deras verksamheter organiseras och bedrivs. Det konstateras att detta är en inskränkning i det kommunala självstyret vilket vi anser för vår kommun kommer att få avsevärda konsekvenser. Vi anser till skillnad från ert förslag att allmänintresset istället borde vara att kommunerna klarar att hantera de ensamkommande barnen och ge dem den vård och stöd de behöver. Detta tycker vi väger tyngre än en jämnare fördelning av ensamkommande barn. Den jämnare fördelningen har ju redan åstadkommits via nytt anvisningssystem. Vår erfarenhet är inte att kommuner försöker att flytta över sina placerade barn till placeringskommunen. Vår erfarenhet är istället att kommuner tar stort ansvar för sina placerade barn i andra kommuner.

Töreboda som ovan

Sandra Säljö
Socialchef

Ann-Britt Carlqvist
Socialsekreterare EKB